Ντέιβιντ Γκραιγκ, *Mainstream*, Θέατρο Αμόρε, χειμώνας 2002-'03

Σπανίζουν στις μέρες μας τα σύγχρονα θεατρικά έργα που έχουν να επιδείξουν κάτι παραπάνω από τον εύκολο και στείρο εντυπωσιασμό, τη φτηνή συγκίνηση και αισθηματολογία, το δήθεν μοντερνισμό αν όχι μετα-μοντερνισμό.

Το *Mainstream* είναι ένα έργο που -παρότι ο τίτλος του παραπέμπει στο "κυρίαρχο ρεύμα"- διαρρηγνύει καταλυτικά κι ωστόσο απαλά τον ιστό της κρατούσας κατάστασης σε πολλούς τομείς. Πρωτότυπο στη γραφή, με μια μίξη μονολόγων που ξεδιπλώνονται σταδιακά κι αποκαλυπτικά, έτσι ώστε τελικά ενώ εκφέρονται τα ίδια λόγια να σκιαγραφούνται τέσσερις διαφορετικοί χαρακτήρες και τέσσερις διαφορετικές καταστάσεις σχέσεων. Ένα κείμενο γραμμένο από δεξιοτέχνη συγγραφέα, με έντονο προβληματισμό πάνω στο σύγχρονο κοινωνικό status quo, στη μοναξιά και την έλλειψη επικοινωνίας των ανθρώπων, στην προσπάθεια του καθενός μας για αυτογνωσία. Αξίζει κανείς να προβληματιστεί -με αφορμή το έργο και τις ερμηνείες των ηθοποιών- για το πόσο σημαντικό ρόλο παίζει ο επιτονισμός στη γλώσσα, δηλαδή ο τονισμός, ο τρόπος εκφοράς και η συγκινησιακή φόρτιση που αποδίδουμε στα λεγόμενά μας, τροποποιώντας κατά περίπτωση τα σημαινόμενά τους. Ένα κείμενο πολυσχιδές, που αγγίζει, χωρίς να προκαλεί, και τις διαφορετικές από τα καθιερωμένα σεξουαλικές προτιμήσεις, αναδείχνοντας το φυσικό τους υπόβαθρο, την ανάγκη όλων να αγαπηθούν.

Η σημαντικότερη όμως προσφορά του έργου στο θεατή είναι η δυναμική απάντηση που δίνει στο κάθε λογής σύγχρονο κατεστημένο: ρατσιστικό, κοινωνικό, πολιτικό. Σε μια εποχή που η Εξουσία παρακολουθεί και ελέγχει τα πάντα -ιδίως μέσω της τεχνολογίας- το έργο καταθέτει μια μεγάλη Αλήθεια: κανείς δε θα μπορέσει να μάθει ποτέ τι ειπώθηκε και τι διαδραματίστηκε ανάμεσα σε δύο ανθρώπους που πέρασαν μαζί ένα βράδυ στο δωμάτιο ενός παραλιακού ξενοδοχείου. "Αυτό θα είναι το μυστικό μας", είναι η κατακλείδα του έργου και η επαναστατική του πρόταση. Τίποτα δε μπόρεσε, όπως αποδεικνύεται και από την ιστορία της ανθρωπότητας, ούτε και θα μπορέσει ποτέ να καθυποτάξει και να εκμηδενίσει την ανθρώπινη ύπαρξη, όσο το πνεύμα και η φαντασία αντιστέκονται. Η εφιαλτική προοπτική της κυριαρχίας της τεχνολογίας και της Οργουελικού τύπου κοινωνίας για να επικρατήσει θα πρέπει πρώτα να εξουδετερώσει τις απρόβλεπτες και ανεξέλεγκτες δυνατότητες του ελεύθερου πνεύματος.

Η παράσταση πρόσφερε ένα εξαίσιο σκηνικό και εικαστικό θέαμα. Ένα μαργαριτάρι στη φετινή θεατρική σεζόν. Ο Θωμάς Μοσχόπουλος (σκηνοθεσία-μετάφραση) επανέκτησε την -ενίοτε χαμένη- δημιουργική του έμπνευση, στήνοντας μια άρτια παράσταση, με μέτρο και λιτότητα και αναδεικνύοντας με εύστοχο τρόπο το κείμενο. Καταπληκτικά ήταν τα σκηνικά και τα κοστούμια (Έλλη Παπαγεωργακοπούλου), τα οποία με το σχήμα και το χρώμα τους απέδιδαν την απαι-

τούμενη "ουδετερότητα" και "ψυχρότητα", μαζί με μια υποδόρια αίσθηση ζεστασιάς. Εκπληκτικοί οι φωτισμοί (Λευτέρης Παυλόπουλος), οι οποίοι ακολουθούσαν την παρτιτούρα του έργου και κυριολεκτικά εκμαίευαν συναισθήματα.

Η αυθεντικότητα και η αξιοζήλευτη τεχνική των ηθοποιών συνέβαλε στο αψεγάδιαστο αποτέλεσμα. Οι ηθοποιοί (Μαρία Σκουλά, Άννα Μάσχα, Ιερώνυμος Καλετσάνος, Αργύρης Ξάφης) αντεπεξήλθαν με ευχέρεια στο δύσκολο εγχείρημα της εναλλαγής των ρόλων τους, με αφοπλιστική απλότητα και ερμηνεία υψηλοτάτου επιπέδου. Ένα κουαρτέτο πρωτόγνωρων δεξιοτήτων!

Μια παράσταση από αυτές που σπάνια έχει την τύχη να δει το Αθηναϊκό κοινό. Επιτέλους, ένα πραγματικά πρωτότυπο δραματουργικά έργο, με καινοφανείς προτάσεις θεατρικής δομής. Ιδιαίτερα όμως, ένα κείμενο πολυσχιδές, με εμβρίθεια σκέψης, πολλαπλότητα οπτικής και ειλικρίνεια αισθημάτων. Το *mainstream* δεν ακολουθεί την "πεπατημένη", όπως υπαγορεύει ο τίτλος του, αντιθέτως χαράζει νέους δρόμους σε δύσβατες εποχές.